

මිල අඩුයි : පරිසර හිතකාමීයි

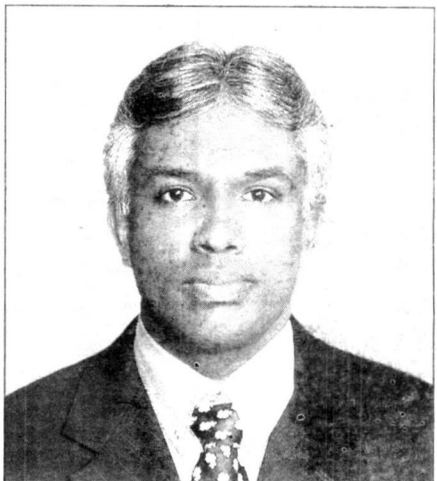
කුඩා ජලවිදුලි නිපැයුම දිරිගැන්විය යුතුයි

ලංකාවේ ආර්ථිකය ධන මට්ටමේ සිට ඝාණ මට්ටමට පහත බැසීමටත්, ඝාණ මට්ටමේ සිට ධන මට්ටමට ඉහළ නැඟීමටත් බලපාන ප්‍රධාන ම සාධකය විදුලියයි. සෑම ක්‍රියා දූමයකටම විදුලිය අත්‍යවශ්‍ය වීම මෙයට මූලික හේතුවයි. විදුලියෙන් තොරව යමක් සිතීම ද කළ නොහැක්කකි.

ජල විදුලි බලාගාර හා ඩිසල් විදුලි බලාගාර වලින් ලබා ගන්නා විදුලිය මත පමණක් නවීණය

මෙතෙක් යැපුණු අප රට දැන් දැන් විකල්ප බලශක්ති මගින් මිදුලි බලය නිපදවීමට ද යොමු වෙමින් පවතී. මෙතෙක් අප විකල්ප විදුලිය බලශක්ති ගැන තොතකා ජල විදුලිය මත යැපුණි. නියඟය උග්‍රවූ විට එහි විපාක අපි අත් විඳ ඇත්තෙමු. ආනයනික ඩිසල් මිල ඉහළ යෑමත් සමඟ ඩිසල් විදුලි නිෂ්පාදන මිල ද අපට දරන්නට නොහැකි මට්ටමට ඉහළ ගියේ ය.

ජල විදුලිය මත යැපීම 1995 දක්වා සාර්ථක වූ නමුත් ඉන් පසු වර්ෂ වල පැමිණි නියඟය නිසා දීර්ඝ කාලීනව විදුලිය කපා හැරීමට සිදු විය. ඒ සමඟම විකල්ප බලශක්තියක අවශ්‍යතාව වැඩි විය. ජල විදුලි නිෂ්පාදනය අර්බුදකාරී තත්ත්වයකට පැමිණි අතර මෙම බල ශක්ති අර්බුදයට පිලියම් යෙදීම සඳහා බලශක්ති ආරක්ෂණය හා ස්වයං පැවැත්ම

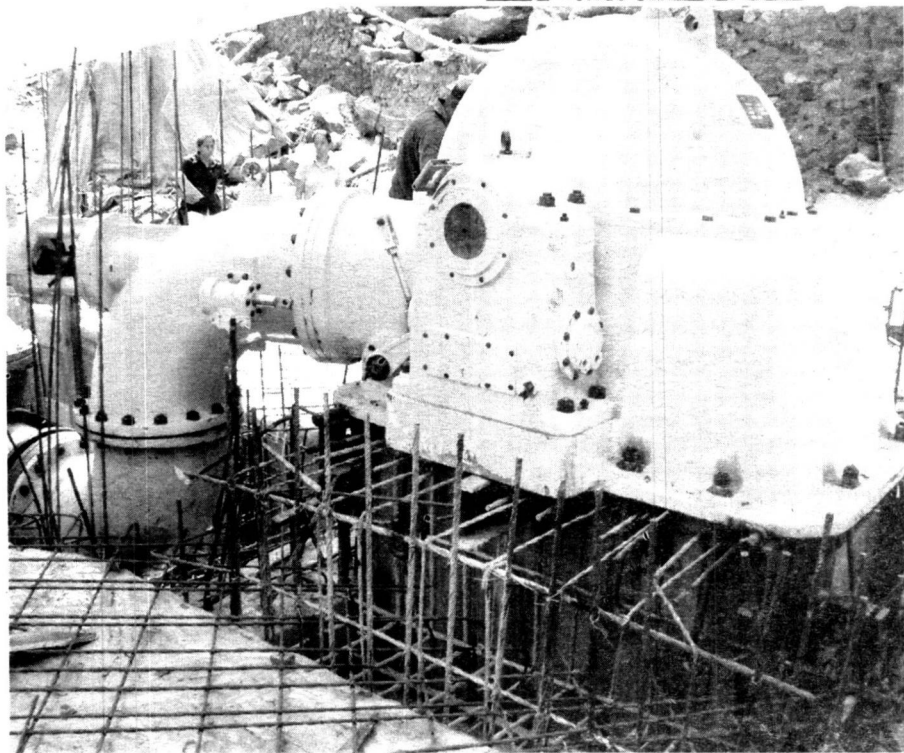

කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිබල නිෂ්පාදකයන්ගේ සංගමයේ සභාපති හිඟාන්ත නානායක්කාර

සම්බන්ධව රජයට ස්ථාවර ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවට ගැනීමට සිදු විය. ඒ අනුව ප්‍රතිඋත්-පාදන කළ හැකි දේශීය සම්පත් උපයෝගී කර ගනිමින් හා ඒවා කඩිනම් කරමින් විකල්ප විදුලිය බල යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කෙරිණි. කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාර ආරම්භ වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය.

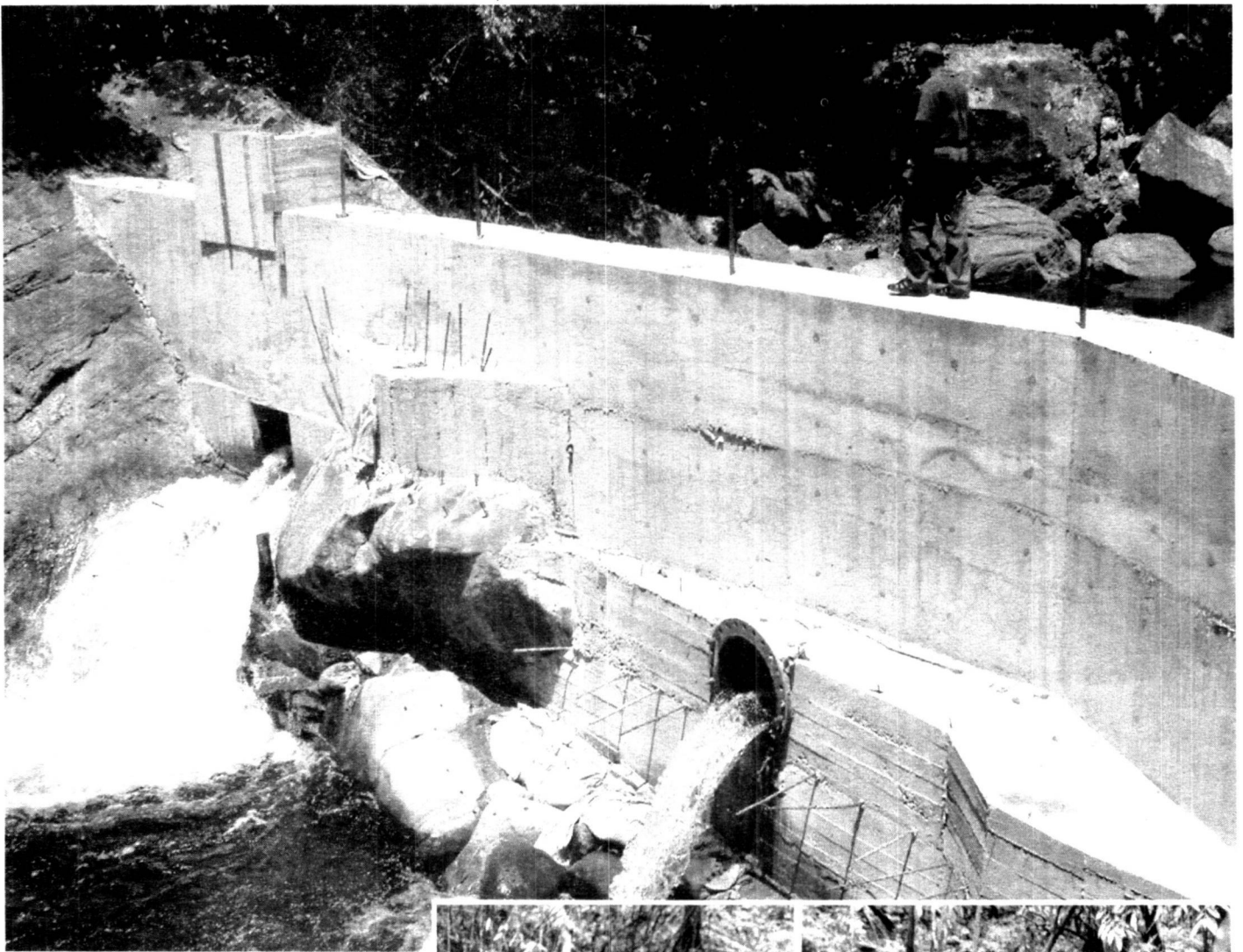
කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාර මගින් ජාතික විදුලි බල පද්ධතියට එකතු කර ගත හැකි විදුලි බල ශක්තිය අසීමිත ය. දැන් මෙම කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාර කුඩා යෝධයකුගේ තත්ත්වයට පත්වී සිටී. 1996 වන විට කුඩා පරමාණ විදුලි බලාගාර මෙහා වොට් පැය 9 ක විදුලියක් උත්පාදනය කළ අතර අද මෙහා වොට් 65 සහිත කුඩා බලා-ගාර 28 ක් ආරම්භ වී ඇත. එමෙන්ම මේ වන විට තවත් මෙහා වොට් 30 ක ව්‍යාපෘති ගොඩ නගමින් පවතියි. තවත් මෙහා වොට් 48 ක ව්‍යාපෘති 17 ක් ග්‍රාමීය ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා "ප්‍රති ජනනය කළ හැකි බල ශක්ති" නම් වැඩ සටහන යටතේ ආරම්භ කිරීමට නියමිත ය. ඒ අනුව කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාරවල නිෂ්පාදනය මෙහා වොට් 143 ක පූර්ණ එකතුවක් වන අතර ආයෝජනය ඇ.ඩො.මිලියන 135 ක් පමණ වෙයි. මෙම විදුලිය බලය 2006 වසරේ දී ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එකතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

කුඩා ප්‍රමාණ ජල විදුලි බලාගාර ක්ෂේත්‍රයේ ශීඝ්‍ර වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ප්‍රමිති-ගත බලශක්ති මිල දී ගැනීමේ හිච්ඡුමයි. එයට අදාළ අනෙකුත් සාධක වන්නේ සංවර්ධනයන්

විසින්ම මෙම ස්ථාන හඳුනා ගැනීමත්, ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන විවෘත ප්‍රතිපත්තියත්, ප්‍රධාන විදුලි ජාලයෙන් අත්තර් සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීම සඳහා ප්‍රමිතිගත වැඩ පිලිවෙලක් ස්ථාපිත කිරීමත් ය.

දැනට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මගින් මෙහා වොට් පැය 210 ක ප්‍රමාණයක් කුඩා ජල විදුලි බලාගාරවලින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ සඳහා බලාපොරොත්තු වන සමස්ත ආයෝජනය ඇ.ඩො.මිලියන 275 කි. එහෙත් කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාරවලින් ලබා ගන්නා විදුලියේ ගැනුම් මිල විදුලිබල මණ්ඩලය මගින් පසුගිය ද, පහත දැමීම ය. එහිදී විශාල ගැටලු හා කුඩා පරමාණ ජල විදුලි නිෂ්පාදකයන්ට දරා ගැනීමට නොහැකි තත්ත්වයේ පාවූ සිදුවී ඇත. එහෙත් කුඩා පරමාණ ජල විදුලි බලාගාර නිෂ්පාදක-යන්ගේ සංගමයේ දැඩි උත්සාහය හමුවේ යළිත් මුලින් මිලදී ගත් මිලට ම කුඩා පරමාණ ජල විදුලිය මිල දී ගැනීමට විදුලිබල මණ්ඩ-ලයට සිදු විය.

කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි බලාගාර රටට ගැලපෙන්නේ ද? ඒවායේ ඇති වාසි මොනවාද? මේ පිළිබඳව විමසීමට අද එම ව්‍යාපෘති පවතින තත්වය කෙබඳු ද? මේ ආදිය ගැන විමසීමට කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිබල නිෂ්පාදකයන්ගේ සංගමයේ සභාපති නිශාන්ත නානායක්කාර මහතා හමුවීම.

"ප්‍රථමයෙන් සාකච්ඡා කළ යුතු වන්නේ මෙම කර්මාන්තයෙන් රටට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳවයි. පහත දක්වා ඇති වගුව තුළින් පෙන්නෙන්නේ 2003 වසරේ දී මෙහා වොට් 45 ක කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිය ව්‍යාපෘති මගින් පමණක් වසරකට මෙහෙවොට් පැය 120 ක් උත්පාදනය කර ඇති බවයි.

2008 වසර වන විට කුඩා ජල ව්‍යාපෘති වල ධාරිතාව මෙහෙවොට් 250 දක්වා පුළුල් කිරීමට හැකි වන අතර එ මගින් වසරකට ගිගොට් පැය 1000 ක් උත්පාදනය කිරීමට හැකි වෙයි. එය වර්තමාන පාරිභෝගික ඉල්ලුම මෙන් 15% ක් වේ.

"මූල්‍යමය වශයෙන් බලන කල ප්‍රතිඋත්පාදනය කළ හැකි බල ශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට හා රටට ලැබෙන සෘජු ප්‍රතිලාභ 2003 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල්

මිලියන 600ක් විය. එය 2008 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියන 6 දක්වා ඉහළ දැමීමට හැකි අතර එසේ වන්නේ මෙහා වොට් 250 ක කුඩා ජල විදුලි බලාගාර ආරම්භ කළ හොත් පමණි.

මෙම ඉතුරුම් ඇති වන්නේ වර්ෂයකදී කුඩා ජල විදුලිබලාගාර වලින් ප්‍රතිඋත්පාදනය කරන බලය අතිකුන් ඩීසල් බලාගාරවලින් ලබා

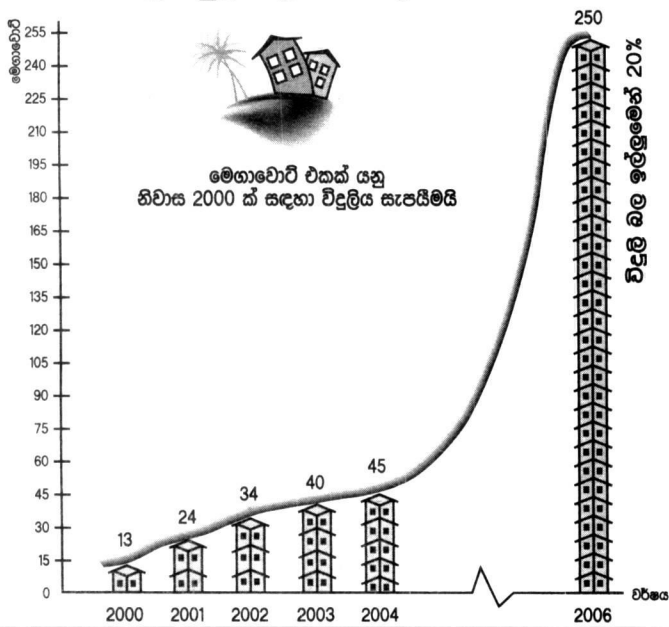
ගන්නා බලයට වඩා අඩු වූ විටයි. එය සිදුවන්නේ මෙසේයි. 2003 වසරේ දී විදුලිබල මණ්ඩලය ඩීසල් බලාගාරවලින් විදුලිය මිලදී ගන්නේ සාමාන්‍ය පාරිභෝගිකයාගෙන් විදුලිබල මණ්ඩලය අය කරන ලද මිලට වඩා අඩු මිලකට යි. ඒ වන විට පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවෙන් 57% ක් සපුරා ගැනුණේ ඩීසල් විදුලි බලාගාර වල නිෂ්පාදනය කරන විදුලිය බලයෙනි.

කුඩා පරිමාන ජල ගන්ති අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය වසර	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2 002	2003	2004	2008 දක්වා
ව්‍යාපෘති ගණන	2	3	5	8	11	15	19	21	26	110
ධාරිතාව(Mva)	1.3	1.5	3.4	8.2	15.8	30	41.4	45	80	250
වාර්ෂික උත්පාදන (ගණන)	2.7	4.5	6.3	17.8	43.14	65	85	120	175	1000
ඩිසල් මිල ඉතිරිය ලීටර්	0.864	1.44	2.016	5.696	13.80	20.80	27.2	38.4	56	320

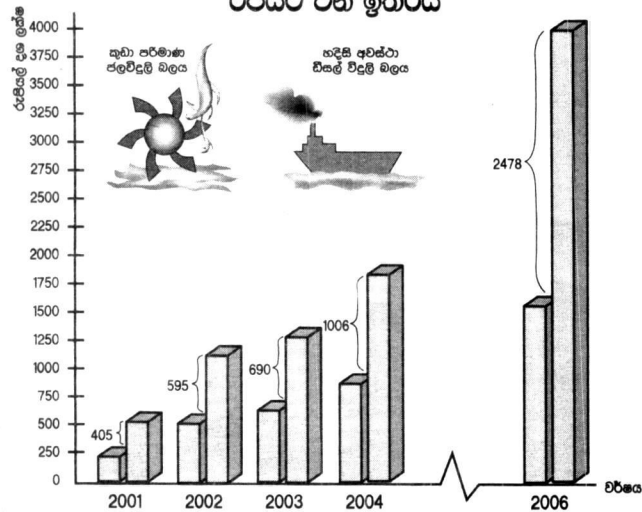
කුඩා ජල විදුලි බලාගාරවලින්, විදුලි බල මණ්ඩලය විදුලිය ගන්නේ නම් වඩාත්ම වැදගත් කාර්යය වන්නේ ජාතික ආර්ථිකයට ලැබෙන වාසියයි. අපගේම බලශක්ති මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ව්‍යාපෘති පටන් ගැනීම හා ප්‍රධාන වශයෙන් අප දේශීය ආයෝජකයන් මෙයට සම්බන්ධ වීම මගින් රටට අවශ්‍ය විදේශ විනිමයක් ඉතිරි කර ගත හැකි වීමයි. 2003 වසරේදී ගිගා වොට් පැය 120 කට විදුලි බලය ලබා ගැනීමට ඩිසල් සඳහා රුපියල් මිලියන 38.4ක් වැය විය . එම මුදල කුඩා ජල විදුලි බලාගාර වලින් විදුලිය ගන්නේ නම් ඉතිරි කර ගැනීමේ හැකියාව පැවතීමේ, ඉදිරියේ දී වත්මේ පිලිබඳ අවධානය යොමු කළ හොත් ඩිසල් සඳහා වැය වන විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර ගත හැකිවා මෙන්ම ඊට අමතරව ශීඝ්‍ර ලෙස රැකියා බිහිවීම, ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් වර්ධනය, ප්‍රාදේශීය වශයෙන් දැනුම වර්ධනයවීම හා සම්පූර්ණයෙන් ගණනය කළ නොහැකි නවත් වාසි රැසකි.

කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි බල නිෂ්පාදන වර්ධනය

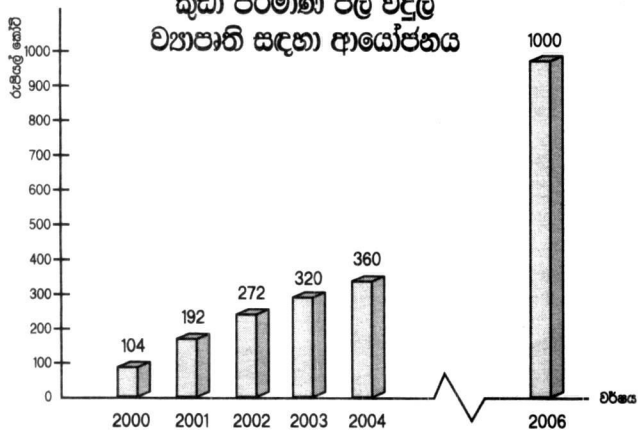

වික් ව්‍යාපෘතියක් මගින්
 රැකියා අවස්ථා 300 ක්   අධිබල විදුලි පද්ධති   පුළුල් මාර්ග සංවර්ධනය
 පරිසර හිතකාමී විදුලි උත්පාදනය

කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිබල නිෂ්පාදනයෙන් වන රජයට වන ඉතිරිය

කුඩා පරිමාණ ජල විදුලි ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය

මේ සියල්ලටම වැඩියෙන් ප්‍රධාන කාරණය වන්නේ මෙම සියලුම වාසි ලබන්නේ සාපේක්ෂ වශයෙන් පරිසරයට හානි නොවන තාක්ෂණයකින් විමන් දිගු කාලීන වශයෙන් සමාජ හා පාරිසරික වැය අවම විමන් ය. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ උත්පාදනය කළ හැකි බල ශක්ති ක්ෂේත්‍රය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට ඉතා වැදගත් වන බවයි.

ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය වසරකට 5 - 6 % වේගයකින් වර්ධනය වන අතර විදුලිය සඳහා වූ ඉල්ලුම 9 - 10 % ප්‍රමාණයකින් වර්ධනය වෙයි. මෙයින් අදහස් වන්නේ ආර්ථිකයේ වර්තමාන වර්ධනය කිරීමට මට්ටමකින් තබා ගැනීමට තම් බලශක්ති උත්පාදනය ගිණ වොටි පැය 700 - 1000 කින් වැඩි විය යුතු බවයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති ක්‍රමය ජල ශක්තියේ සිට තාප ශක්තිය දක්වා විකාශනය වෙමින් පවතියි. එයට හේතුව රටේ විශාල ජල ශක්ති මූලාශ්‍රවලින් වසරකට නිපදවිය හැකි වන්නේ ගිණ වොටි පැය 3500 ක විදුලිය ප්‍රමාණවත් වීම නිසා ය.

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අවධාරණය කරන්නේ අඩු වියදම් බල ශක්ති මූලාශ්‍රය වෙත තව දුරටත් පිය නැගිය යුතු බවයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවකට අනුව විදුලිබල උත්පාදනය සඳහා වන අධික වියදම අනෙකුත් සියලුම කර්මාන්තවල නිෂ්පාදිත පිරි වැය ඉහළ දමන බව ය.

එ මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදනයන්ගේ තරඟකාරීත්වයට දැඩි බලපෑමක් එල්ල වෙයි. එම නිසා කුඩා ජල විදුලි නිෂ්පාදකයන් උනන්දු කරවීමෙන් විදුලිය බල මණ්ඩලයට 10 % ක පමණ ඉතිරියක් සිදු වේ. ඉන් පාරිභෝගිකයන්ට දැරීමට හැකි මිලකට විදුලිය සැපයිය හැකියි.

"මෙහා වොටි 10 ට අඩු බල ශක්ති ව්‍යාපෘති මගින් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලුම් පත් 300 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් 2003 වසරේ දී පමණක් ලැබී තිබිණ. එය පොද්ගලික අංශයේ දයකත්වය අගය කළ යුතු ගණනකි.

ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය මෙම අවස්ථාවන්ගෙන් ප්‍රායෝජන ගත යුතු අතර එය රටට වඩා යහපත් තත්ත්වයක් සඳහා අවස්ථාවක් කර ගත යුතුයි.

කෙසේ වෙතත් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හැකි ඉක්මනින් මෙහා වොටි 250 ක විභවයක් වර්ධනය කිරීම සඳහා පොද්ගලික අංශය උනන්දු කරවීම සිදු කළ යුතුයි. එසේ නොමැති වුවහොත් එය මිල අධික තාප ශක්තිය කෙරෙහි යොමු වීමට සිදු වනු නියතයි.

ඉන්දික කුඩාහෙට්ටි